

Harry Potter nasıl bir baba olurdu?

Çocukluğu travmalarla dolu Harry Potter nasıl bir baba olurdu? Tiyatro oyunu olarak yazılan 'Harry Potter ve Lanetli Çocuk', meşaleyi 'Ölüm Yadigarları'nın bizi bıraktığı yerden devralıyor. Bu kez başrolde Harry değil, oğlu 'Al' Potter var. Al, Hogwarts'a adım attığı andan itibaren Potter soyadının altında ezilmeye başlıyor ve babasına büyük kin besliyor. 'Lanetli Çocuk', aslında 'fanfiction' denilen, serilere hayran kişilerce yazılan türden bir hikâye.

EDA UTKU KÜNGÖR

Babalar ve oğullar ile anneler ve kızlar arasındaki çekişme, aile kurumu var olduğu günden beri sürmekte sanırım. En yüceltiğimiz kahramanlardan, toplumda en sorunlu gördüğümüz kişilere kadar herkesin karakterini, hemcinsi olan atasıyla arasındaki ilişki etkilemekte belli ki. Bir yandan kendimizi onlara layık evlatlar haline getirmeye çalışıyor, bir yandan da onlardan mümkün olduğunca uzakta, kendi karakterimizi oturtmaya çalışıyoruz. Halbuki onlarla barışsak, doğru bildiklerini örnek alıp hayatımıza devam etsek her şey ne kadar kolay olacak değil mi?

'Harry Potter ve Lanetli Çocuk'ta da insanlık kadar eski baba-oğul çekişmesine şahit oluyoruz. Serinin 7. kitabı 'Ölüm Yadigarları'nın sonunda, 19 yıl sonrasında buluyorduk kendimizi. Üç çocuk babası Harry Potter, çocuklarını Hogwarts'a yolcu etmek üzere Peron 9 ¾'e gelmişti. Bu arada ortanca çocuğu Albus Severus ile arasındaki bir diyaloga şahit oluyorduk. Albus ya da ailesinin seslendiği şekilde 'Al', babasının ona layık gördüğü iki büyük ismi sırtlanmış halde Hogwarts'a doğru yola çıkıyordu. Ancak içinde ailesinin geçmişine ve ona yüklediğini düşündüğü misyona dair soru işaretleri taşıyordu.

'Lanetli Çocuk' adlı tiyatro oyunu, 'Ölüm Yadigarları'nın bizi bıraktığı yerden meşaleyi devralıyor. Ancak bu kez başrolde Harry, Ron ve Hermione değil, 'Al' Potter var. Harry'nin "Sana 2 Hogwarts müdürünün ismini verdim" diyerek okula yolcu ettiği Al, Hogwarts'taki günlerini pek de mutlu geçirmiyor. Hem Dumbledore'un, hem Snape'in ismi verilen genç adam, Potter soyadının getirdiği ağırlık altında, Hogwarts'a adım attığı andan itibaren ezilmeye başlıyor. Sonuçta Albus omuzlarına yüklenen yükü Harry'nin ezeli düşmanı Draco Malfoy'un oğluyla arkadaşlık kurarak hafifletirken, babasına büyük bir kin beslemekten de vazgeçmiyor.

Ergenlikte çığır açan Al, babasının sevgi dolu çabalarına karşı hep kapıları kapatıyor. Bir yandan elindekilerin değerini bilmediği, Harry'nin başından geçenlere anlayış göstermediği için Al'e kızyorsunuz. Bir yandan da bu çocuğun hiçbir zaman kendisi olamadığını düşünüp ona hak veriyorsunuz.

Gerçekten de 'Al' hep 'Harry'nin oğlu' olarak anılıyor. Hep ona 'layık' olması bekleniyor. Seçmen Şapka onun için beklenenden farklı bir seçim yaptığı andan itibaren bir varoluş mücadelesi vermeye başlıyor.

Rowling etkisi sandığınızdan da az

'Lanetli Çocuk', aslında 'fanfiction' denilen, serilere hayran kişilerce yazılan türden bir hikâye. Sırtını Harry Potter serisine dayarken, asıl ilhamını ise JK Rowling'in Pottermore'da yayınladığı bir hikâyeden almış. Rowling'in yayınladığı kısa hikâyede serinin dedikoducu gazetecisi olarak bilinen Rita Skeeter, Harry ve arkadaşları hakkında bir haber kaleme almıştı. Yıllar sonra bir Quidditch maçında bir araya gelen kahramanlarımız büyümüş, birer yetişkin olmuştu. John Tiffany ile Jack Thorne, bu hikâyeden yola çıkarak Harry'nin hayatına dair gayet gerçekçi bir hayal kurmuşlar. İşyerinde büyük stres yaşayan Harry nasıl bir baba olurdu? Çocuklarıyla ilişkisini sevecenlikle mi, otoriteyle mi yürütürdü? Peki ya geçmişindeki hаяetler ve travmaları hiç hatırlamaz mıydı? Gençliğindeki rol modellerinden hangileri ona yetişkinliğinde yol gösterebilirdi?

Sonuçta Jack Thorne bu sorularına bir tiyatro oyunu yazarak cevap aramaya karar vermiş. Yönetmen koltuğuna oturmak ise John Tiffany'ye düşmüş. Yani genel kanının aksine bu hikâye yalnızca JK Rowling'den çıkmış değil. Hatta basın bültenlerinde ve tüm

röportajlarda üstüne basa basa tekrar edildiği üzere JK Rowling'in rolü "destek olmaktan" öteye geçmemiş gibi duruyor. Zira oyun metnini okurken, alışık olduğumuzdan farklı bir dil kullanıldığını, hatta Rowling'in asla yapmayacağı türde mantık hataları da olduğunu görebiliyoruz. Örneğin başlıkta atıfta bulunulan 'lanetli çocuğun' ailesine dair hikâye, ya da zaman yolculuklarının çığırından çıkması gibi...

Hikâyenin tiyatro oyunu şeklinde yazılmış olması, insanın ağızında ekşi bir tad bırakıyor. Olayların arka planına ya da karakterlerin duygusal dünyasına dair çok az bilgi sahibi olabiliyoruz. Yaşananları çoğunlukla Harry'nin ruhunun aynasından görmeye alışmış olan okuyucular için bu hayli zor bir durum yaratıyor.

Otoriter baba Harry!

Serinin bazı hayranları, oyunda Harry'nin kötü bir baba olarak resmedildiğini belirterek, oyuna ve yazarlara tepki gösterdiler. Kitabı bir solukta ve büyük umutla bitiren bazıları, "hayatlarının 3 saati çalınmış gibi" hissettiklerini yazdılar sosyal medyada. Ben ise öyle düşünmüyorum. Küçük yaşlardan itibaren duygusal ve psikolojik şiddete maruz kalmış bir çocuk Harry. Çocukluğu ve ergenliği boyunca önünde doğru düzgün bir rol modeli bulamıyor. Tam birisiyle bağları güçlenecekken, o kişinin ölümüne şahit oluyor. Bu kadar travmadan çıkan bir adamın bırakın normal bir baba olması, aklı başında bir yetişkin olması

bile şaşılacak şey. Kaldı ki hikâyeden anladığımız kadarıyla Harry'nin diğer çocukları James ve Lily ile arası gayet iyi. Bir tek Al ile sorun yaşamakta ki bu konuda tek suçlu da Harry değil bençe.

Benim gibi heyecanlı Potterkafalar İngilizce kitabı çoktan satın almış ve okumuş olmalı. Bu yüzden Türkçesini almaya gerek görmüyor olabilirsiniz. Bu noktada seriyi Sevin Okyay ve oğlu Kutlukhan Kutlu'nun çevirdiğini belirtmeliyim. Yani en başından beri Harry'ye ve dostlarını o güzel cümleleriyle hayata geçiren iki harika çevirmen tarafından... Kitabı onların dilinden okumak ve çocukluk arkadaşımız Harry'yle yeniden bir araya gelmek güzel olacaktır.

KISA KISA

■ Tiyatro oyununun ilk kez sahnelendiği gece, oyun metninin kitabı da satışta çıktı. Tarihler 31 Temmuz 2016'yı gösteriyordu. Hikâyeye göre bu gece Harry'nin doğum günüydü.

■ Oyunda Hermione'yi siyahı bir oyuncu canlandırdı. Bu konuda Twitter üzerinden tepkilere maruz kalan JK Rowling, "Hermione'yi 'Kabarık saçlı, dişleri ayrı bir kız çocuğu' olarak tarif etmişim. Beyaz olduğuna asla söylememiştim" açıklamasında bulundu. Serinin takipçileri, ilk baskıların kapağındaki beyaz tenli Hermione'ye işaret edince Rowling, tepki gösterenleri 'ırkçılıkla' suçladı.

■ Tiyatro oyununu izlemek isterseniz, Londra West End'deki Palace Theatre'da hala sahnelendiğini hatırlatalım.

■ Rowling ve ekibi, #KeepTheSecrets etiketi altında bir kampanya yaptı. Tüm izleyenlerden oyunda fotoğraf ve video çekmemelerini, oyuna gelememiş ancak kitabı okumak isteyen Potterkafalar için hikâyeyi mahvetmemelerini istedi.

■ Rowling oyunun "yakın zamanda" dünya turuna çıkmasını planladıklarını duyurdu. İlk durak Broadway olacak gibi görünse de henüz resmi bir tur takvimi açıklanmış değil.

HARRY POTTER ve LANETLİ ÇOCUK
Jack Thorne, John Tiffany, JK Rowling
Çeviren: Sevin Okyay, Kutlukhan Kutlu
Yapı Kredi Yayınları, 2016
360 sayfa, 22 TL.